

Bijenhoudery verantwoordelijk voor de bestrijding van AVB

Frans Heessen, Dick van Houwelingen, Henk van der Scheer en Marcel Simon

In april 2005 hebben we u geïnformeerd over de stand van zaken betreffende de bestrijding van AVB en over het voorstel van het Ministerie van LNV om daar verandering in te brengen. Wij dienen zelf de bestrijding ter hand te nemen en de overheid wil slechts faciliteren als het gaat om exportgaranties. Dat laatste betekent dat de overheid tegen betaling een 'gezondheidsverklaring' afgeeft aan imkers die met hun volken naar het buitenland willen reizen. Dat is nodig volgens EU-richtlijn 92/65.

De Tweede Kamer aan zet

De minister heeft zijn beleidsvoornemen naar de Tweede Kamer der Staten Generaal gezonden. Daarop hebben wij de Vaste Commissie voor LNV van de Tweede Kamer benaderd en onze visie op het beleidsvoornemen kenbaar gemaakt. We hebben die visie ook in Den Haag mogen toelichten. Dat resulteerde er in dat de Tweede Kamer de Minister van LNV heeft verzocht de uitvoering van zijn plannen op te schorten tot 1 augustus 2005. Bovendien werd de Minister verzocht om de kosten van de bestrijding van AVB niet abrupt te beëindigen, maar in twee jaar tijd af te bouwen. Ook diende de facilitering conform de genoemde EU-richtlijn duidelijk geregeld te worden. De Minister is met die wensen van de Tweede Kamer akkoord gegaan. Wij kregen zodoende meer tijd om in overleg met PPO-Bijen een plan van aanpak op te stellen. Dat is vervolgens besproken met de Voedsel- en Warenautoriteit, onderdeel Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (VWA-RVV) en met de Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid van het Ministerie van LNV (MLNV-VD). Het gevolg van het akkoordgaan van de Minister met de wensen van de Tweede Kamer was dat de bestrijding van AVB tot 1 augustus door de overheid bleef plaatsvinden. De beide uitbraken in Reeuwijk eind juni en eind juli van dit jaar zijn dan ook bestreden door de VWA-RVV. Er is een vervoersverbod ingesteld en er zijn zieke volken geruimd.

In principe is de bijenhoudery na 1 augustus verantwoordelijk voor de bestrijding, maar de VWA-RVV heeft al aangegeven dat zij de uitbraak in Reeuwijk zal afwerken en dat ook de rest van dit jaar op hulp van de VWA-RVV mag worden gerekend. Dit omdat het nieuwe plan van aanpak nog niet helemaal klaar zal zijn op 1 augustus. Bovendien moet ook MLNV nog het een en ander natrekken.

Nieuw plan van aanpak

In het nieuwe plan van aanpak wordt bestrijding van AVB een normaal onderdeel van de ziektenbestrijding bij bijen. De imker zal zelf bestrijdingsmaatregelen moeten nemen na vaststelling van een uitbraak. De ziekte blijft aangifte-

plichtig volgens de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren (GWVD). Ook zal de Minister van LNV een vervoersverbod instellen na vaststelling van een uitbraak. Bij die vaststelling en het uiteindelijk weer vrijgeven van het gebied krijgt PPO-Bijen en krijgen de Bijengezondheidscoördinatoren (BGC's) van de imkerorganisaties een prominente rol. Het gebied wordt pas weer vrijgegeven als de VWA-RVV met de maatregelen en het resultaat kan instemmen.

In geval van verdenking van de ziekte dient de imker dit te melden bij PPO-Bijen. Hij zal dan bevraagd worden over de situatie. Krijgt men bij PPO-Bijen de indruk dat het inderdaad om AVB zou kunnen gaan, dan meldt PPO-Bijen (of de imker) dit bij het Meldpunt Dierziekten in Kerkrade en wordt de dichtstbijzijnde regionale BGC van één van de imkerorganisaties ingeschakeld. Die zal met behulp van een testkit kunnen vaststellen of er daadwerkelijk sprake is van AVB of eventueel Europees Vuilbroed (EVB). Is dit het geval dan komt ook VWA-RVV in actie voor het maken van een kaart en het instellen van een vervoersverbod.

Actie na een uitbraak

De betreffende imker zal zelf zijn zieke volken volgens instructie moeten ruimen. Hij zal de volken moeten afzwavelen en alle ramen broed en honing ter verbranding moeten aanbieden bij één van de elf vuilverbranders in ons land. Van de overige volken moet hij kunstzwermen maken. Het broed van die volken moet ook verbrand worden. Kasten en raampjes moeten worden schoon gemaakt (afkrabben en behandelen met een soda-oplossing). Tezelfdertijd zal de VWA-RVV een kaart maken van het gebied om een 3-km-zone vast te stellen waarbinnen MLNV een vervoersverbod zal afkondigen. Alle imkers en bijenvolken in die zone zullen door de BGC in kaart worden gebracht. De lokale imkervereniging dient daarbij behulpzaam te zijn. De betreffende imkers krijgen van de BGC een formulier waarop ze kunnen aangeven of er al dan niet AVB-verschijnselen in hun volken aanwezig zijn. De BGC kan daarbij assistentie verlenen. Die ondertekende formulieren gaan in een archief bij PPO-Bijen. Vier weken na de ruiming zal de getroffen imker in bijzijn van de BGC de gesaneerde volken controleren op de aanwezigheid van AVB-verschijnselen. Tegelijkertijd worden de overige imkers in de zone gevraagd om nogmaals een verklaring af te geven omtrent de afwezigheid van AVB-verschijnselen. Er wordt aangenomen dat geen besmetting vanuit het oorspronkelijk zieke volk heeft plaats gevonden, wanneer zich na 4 weken geen ziekteverschijnselen binnen de 3-km-zone voordoen. Zijn er dan inderdaad geen zieke volken meer, dan zal PPO-Bijen het archief van de eigen verklaringen overdragen aan de RVV. Indien alles naar genoegen van die dienst is, zal het vervoersverbod worden opgeheven en kunnen er voor volken in dat gebied weer gezondheidsverklaringen worden afgegeven. Mochten er na vier weken nog wel zieke volken zijn, dan begint de gehele procedure opnieuw. Net zo lang tot er geen zieke volken meer aanwezig zijn. Alle handelingen (ruimen en screening) worden gedaan door de imkers op basis van vrijwilligheid. Bij weigering van één of meer imkers wordt het

gebied niet vrijgegeven en komen er geen gezondheidsverklaringen. Wij nemen aan dat weigering slechts bij hoge uitzondering zal voorkomen. In dat geval wordt bezien of VWA-RVV alsnog met dwang kan optreden.

Kosten

De activiteiten van de VWA-RVV en het MLNV blijven in principe beperkt tot enkele administratieve handelingen. Die zullen niet in rekening worden gebracht. PPO-Bijen en de BGC's zullen kosten maken die vergoed moeten worden. Op jaarbasis zullen die kosten naar schatting beperkt blijven tot ongeveer €6.000,-, uitgaande van een gemiddelde van drie uitbraken per jaar. De imker wiens volken getroffen worden door AVB, krijgt in onze optie een beperkte vergoeding voor de ruimingskosten en voor het verlies aan materiaal/broed/honing tot een maximum van ongeveer €1.000,-. Bij niet-georganiseerde imkers zal die vergoeding minimaal zijn. Dat alles maakt de bestrijding haalbaar en betaalbaar. Slechts een geringe verhoging van de contributie met één of twee euro zal (op termijn) nodig zijn.

Dit jaar komen alle kosten van de bestrijding van AVB voor rekening van MLNV. In 2006 zal MLNV nog tweederde van de kosten voor haar rekening nemen en in 2007 nog eenderde.

Uitvoering van het plan van aanpak loopt vertraging op

Op dit moment is nog onduidelijk of de ambtelijke top van het Ministerie van LNV kan instemmen met het instellen van vervoersverboden. De ambtenaren met wie wij hebben gesproken, vinden het instellen van vervoersverboden noodzakelijk en zullen proberen de top van MLNV te overtuigen. Het instellen van een vervoersverbod kan slechts nadat het nationaal referentielaboratorium in Lelystad (CIDC) akkoord is met de detectie van de bacterie. MLNV zal nog nagaan of het CIDC kan instemmen met detectie door de testkit. Zo niet, dan dient de gebruikelijke bacteriologische toets te worden afgewacht alvorens een vervoersverbod te kunnen instellen.

De BGC's moeten nog worden geïnstrueerd door PPO-Bijen. Een bijeenkomst te Wageningen is (voorlopig) voorzien op 8 oktober a.s. Dan moeten ook de instructiekaarten voor imkers en voor BGC's klaar zijn, zodat iedereen weet wat hij moet doen bij een uitbraak. Die instructiekaarten worden momenteel gemaakt door PPO-Bijen. Alle ontwikkelingskosten van het plan van aanpak komen voor rekening van MLNV.

Tenslotte dient ook u met het plan te kunnen instemmen. Dat kunt u laten weten tijdens de eerstvolgende ALV van uw organisatie.

Informatiebulletin nummer 4

Jos Plaizier, voorzitter VBBN, Aat Rietveld, voorzitter BvB ZLTO
Onderzoek van de besturen van Bond van Bijenhouders ZLTO en VBBN, om te komen tot één organisatie voor bijenhouders. Vierde overleg bestuur BvB ZLTO en bestuur VBBN, 20 juni 2005.

De Voorbereidingscommissie had zich met de hulp van onze notaris-adviseur Jaap ten Berge, gebogen over de concept-statuten voor de nieuwe vereniging. In dit bestuurlijk overleg zijn deze concept-statuten vrijwel in zijn geheel vastgesteld. Een hele inspanning, maar succesvol door de zakelijke discussie en de goede sfeer tijdens het overleg. Vrijwel alle vraagpunten en onduidelijkheden zijn opgelost. Belangrijk is het artikel waarbij wordt aangegeven dat de plaatselijke afdelingen hun eigen statuten kunnen handhaven en bij mogelijke toekomstige wijziging van de statuten van de plaatselijke afdeling kunnen deze ook zonedig in lijn worden gebracht met de statuten van de landelijke vereniging. De nu vastgestelde statuten kunnen voorlopig op de plank en onderdeel gaan uitmaken van het totale fusievoorstel voor de beide verenigingen. Nog niet opgelost is het vaststellen van de naam van de nieuwe vereniging.

Besloten is om daar een prijsvraag voor uit te schrijven onder de imkers van de BvB ZLTO en VBBN. De oproep zal in BIJEN en op de websites worden geplaatst. Verder is uitvoerig gesproken over het tijdpad en de werkzaamheden die nog verricht moeten worden om op 1 april 2006 beide Algemene Ledenvergaderingen een integraal fusievoorstel voor te leggen. Vanwege allerlei formele verplichtingen zal het gehele fusieplan op 1 december aanstaande gereed moeten zijn. Het tijdpad is zodanig gekozen dat dit mogelijk moet zijn. De Commissie Voorbereiding zal dit verder uitwerken en verfijnen.

Voor het overige is uitvoerig aandacht besteed aan de nog openstaande discussiepunten. Een oriënterende discussie is gevoerd over de positie van Handel en het Bijenhuis in de nieuwe vereniging. Ook is oriënterend gesproken over de eerste bestuurssamenstelling en tenslotte is gesproken over het uitgeven van een eigen verenigingsblad. Volgend bestuurlijk overleg is 18 augustus a.s.

Nieuwe naam voor de nieuwe bijenhoudersorganisatie

Jos Plaizier en Aat Rietveld

De besturen van de Bond van Bijenhouders ZLTO en de VBBN zijn voornemens om hun Algemene Ledenvergaderingen van 1 april 2006 een fusieplan voor te leggen voor het oprichten van een nieuwe bijenhoudersorganisatie, waarin de beide oude organisaties opgaan. In de Informatiebulletins in de afgelopen nummers van

